

Keskeisten harmaan talouden ja talousrikostorjunnan viranomaisten resurssiseurannan kehittämisen työryhmä

Aika 16.3.2021, KLO 12.30-14.50
Paikka Kokous etäyhteyksin -Polycom
Läsnä Juha Tuovinen puheenjohtaja / sihteeri
Ville-Pekka Holopainen
Jaakko Ikonen
Terhi Kankaanranta
Janne Marttinen
Kirsi Pettersson
Mika Ranki
Ritva Sahavirta
Tarja Valsi
Mikko Vanninen

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleiksi

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirjaa hyväksyttiin

4. Resurssiseurantamallin käsittely

Kokouksessa käsiteltiin asioita seuraavien pääkohtien mukaisesti.

4.1 Valvontaketju (seurattavat viranomaiset, mitä seurataan)

Työsuojeluhallinnon osalta todettiin, että resurssiseurannassa kannattaa keskittyä kolmeen kokonaisuuteen: Tilaajavastuuvallontaan, ulkomaalaisvalvontaa ja lähetettyjen valvontaan sekä ajo- ja lepoaikavallontaan. Työsuhde- ja vuokratyövalvonnan resurssit voisi jättää tämän seurannan ulkopuolelle.

4.2 Seurattavat asiat (htv / hlö määrä / tavoiteltava taso, resurssien kohdentaminen, työaikakoodit ja osaaminen)

Käydyn keskustelun perusteella kävi ilmi, että Kieku -työaikajärjestelmä on käytössä kokoukseen osallistuneilla organisaatioilla. Kaikissa viranomaisissa ei työaikaa kuitenkaan edellytetä eriteltäväksi. Mikäli näin toimittaisiin, olisi saatavissa tilastokelpoista tietoa työajan kohdentamisesta. Sovittiin, että syyttäjävirsto ja AVI selvittävät asiaa omissa organisaatioissaan asiaa.

Verohallinnon sisällä harmaan torjunta on jo saamassa oman työaikakoodin.

Keskustelussa todettiin, että työaikakoodinen käyttö on työajan erittelyn suhteen varsin ketterää. Lisäksi Kieku-järjestelmä mahdollistaa ns. kovakoodauksen, jolloin esimerkiksi tietyn hankkeen työaikakustannukset ovat jälkikäteen saatavissa.

Osaamisen kuvaamista eri organisaatioissa pidettiin tärkeänä. Organisaatioista tulisi saada näkyviin 0-2 vuoden kokemuksella työskentelevät uudet työntekijät. Tällaista tietoa ei ole saatavissa mistään olemassa olevista tietojärjestelmistä.

Palkkausjärjestelmästä saatavat hts-tiedot eivät välttämättä korreloi osaamista. Pohdittiin myös Kiekuun liittyvää raportointia ja osaamisen kytkeä siihen. Esimerkiksi 0-2 vuoden kokemusta omaavat erittelisivät työaikakoodilla työaikansa, jolloin tämä tieto olisi saatavissa järjestelmästä. Sovittiin, että Pohan puolelta selvitetään, olisiko tällainen mahdollista.

Eri viranomaiset ovat harmaan talouden torjunnassa ja talousrikostorjunnassa keskinäisriippuvaisia toisistaan. Toisen viranomaisen työpaineet ja juttujen ruuhkautuminen aiheuttavat ongelmia toisille viranomaisille. Poliisin talousrikostorjunnan merkittävät haasteet tuottavat jo ongelmia mm. Verohallinnon harmaan torjunnalle. Verohallinnon viiden vuoden tilastojen perusteella poliisin kanssa on tehty vuosittain noin 100-120 reaaliaikaista talousrikosjuttua. Viime vuonna reaaliaikaisia juttuja kyettiin aloittamaan ainoastaan 50, joista 15 pääkaupunkiseudulla. Reaaliaikaisten verojuttujen painopiste onkin siirtynyt yhteistyömahdollisuuksien tai niiden puutteen vuoksi pääkaupunkiseudulta muualle kuten Tampereen ja Turun suuntaan.

Todettiin, että kiire, mutta myös kokemuksen määrä, vaikuttaa laatuun kaikilla tasoilla. Mitä enemmän tulee työpainetta, sitä herkemmin laatu kärsii.

4.3 Prosessin läpäisykyky (työjono, työpaine / -viive ja muutokset viranomaisyhteistyössä)

AVI:n ulkomaalaisvalvonnan resurssit tuplaantuvat. Tärkeää olisikin saada kuvattua myös mahdolliset pullonkaulat. Mikäli prosessit eivät vedä, niin toisen viranomaisen on vaikeaa tehdä vaikuttavaa valvontatyötä. Pahimmillaan tämä saattaa aiheuttaa turhaantumiskiirteen. Ei kannata tehdä työtä, jos se ei johda mihinkään. Täytyy muistaa, että monesti on jo etukäteen käytetty aikaa ja resursseja tarpeellisiin lakimuutoksiin, mutta kaikki kaatuu välttämättömään yhteistyöhön.

Verohallinto on toimenpideohjelman kautta pyrkinyt saamaan itselleen lisää toimivaltuuksia, kun toisen viranomaisen resurssit eivät riitä tarpeelliseen yhteistyöhön.

03.03.2021

Tilannekuvasivuston talousrikosprosessimallia voisi vielä kehittää. Kun rikosprosessi muodostaa ketjun, niin poliisille ilmoitettujen juttujen määrä on hyvä tieto. Entäpä, jos kuvioon saisi vielä viranomaisilla olevan ennakkollisen tiedon olemassa olevasta potentiaalisesta työmäärästä.

AVI:n työsuojeluhallinnolla on olemassa tiedot poliisille ilmoitettujen juttujen määristä, mutta myös tiedot kohtapuolin tehtävistä ilmoituksista.

4.4 Mitä resursseilla saadaan aikaan (vaikuttavuus, resurssivajeet, mitä viranomaisia koskevat, mitä tehtäviä koskevat ja määrän arviointi htv / eur. perusteisesti)

Päätöksentekijät, Valtiontalouden tarkastusvirasto ja Eduskunnan tarkastusvaliokunta ovat peräänkuuluttaneet vaikuttavuusarvion tekemistä.

Todettiin, että vaikuttavuus on todella laaja ilmiö, eikä siihen ole saatavissa yksiselitteistä vastausta. Verovajetta yms. voidaan arvioida, mutta sen mittaaminen on haasteellista. Viranomaistoiminnan vaikuttavuus voisi tulla esimerkiksi tehokkuudesta ja nopeudesta -läpivirtaus.

Käytiin keskustelua ja sovittiin, että jokainen pohtii vielä asiaa sekä oman organisaationsa näkökulmasta, että laajemmin.

4.5 Raportointi (resurssiseurannan käsittely ja julkaiseminen)

Tilannekuvasivustolla on talousrikostorjunnan prosessikuvaus valmiina. Sinne tulee kohtapuolin taas uudet torjuntatilastot, joten sinne loogisesti sopii sijoittaa myös viranomaisten resurssiseurantatiedot.

6. Muut asiat

Keskusteltiin hankkeen aikataulusta. Hanke käynnistyi noin kolme kuukautta myöhemmin kuin oli tarkoitus. Viivästys johtui valmisteilla olleen poliisin talousrikostorjunnan tulosohjausprosessin etenemisestä SM:n ja Pohan välillä. Katsottiin, ettei ollut tarkoituksenmukaista aloittaa tätä hanketta ennen kuin yksi asia saatettiin päätökseen. Asiat linkittyvät siksi paljon toisiinsa.

Pohdittiin myös hankkeen lopputuotoksen esittämismuotoa. Esitettiin tavanomaisen Pdf-muodon korvaamisvaihtoehdoksi PowerPoint -esitystä. Käytiin keskustelua aiheesta.

Seuraavat kokoukset ovat 21.5.2021 klo 12.30 - 14.30

18.6.2021 klo 12.30 - 14.30

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 14.50

Puheenjohtaja

Juha Tuovinen

03.03.2021

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.

Liitteet

Eri organisaatioiden esitykset

Jakelu

Keskeisten harmaan talouden ja talousrikostorjunnan viranomaisten resurssiseurannan kehittämisen työryhmän jäsenet ja varajäsenet